BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE REKENINGCOMMISSIE

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 4 JULI 2023 OM 20:30 UUR

IN DE RAADZAAL VAN HET BESTUURSCENTRUM

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de rekeningcommissie, gehouden op dinsdag 4 juli 2023 om 20:30 uur in de Raadzaal.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 1

AANWEZIG REKENINGCOMMISSIE:

Voorzitter:	Dhr. J. Janssen (PAK)
	Dhr. J. Scheffers (Lijst Borger)
Raadsleden:	Mw. A. Lust (Lijst Borg) (woordvoerder)
	Dhr. G. Luit (PAK) (woordvoerder)
	Dhr. T. Theunissen (VVD)
	Dhr. B. Nelissen (BBB Lijst Palmen) (woordvoerder)
	Dhr. H. Offermans (PvdA)
	Mw. V. Braam (PvdA) (woordvoerder)
Commissieleden	Dhr. M. Houben (Lijst Brunssum Lokaal) (woordvoerder)
	Dhr. A. van der Linden (Lijst Brunssum Lokaal)
	Dhr. R. Stevelmans (VVD, woordvoerder)
College:	Dhr. J. Van Dijk (VVD)
Notulist:	Dhr. P. Peeters (griffier)
Ambtelijke ondersteuning:	Mw. M. van Mierlo
	Dhr. F. Van Kalsbeek
	Dhr. M. Akkermans
Externe ondersteuning:	Patrick Bosch van KSG (tot 21:35 uur)
Participanten:	Geen
Afgemeld:	Dhr. J. Arts (SP)

Link beelden: YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 1
https://www.youtube.com/channel/UCA6bz_Cq8uv6dL93rQSGGjQ

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 20:30 uur.

Agendapunt 2: Jaarstukken 2022 gemeente Brunssum (voor accountantscontrole); Gemeenteblad 2023/56
Wethouder Van Dijk geeft een introductie en beantwoord gestelde vragen

Dhr. Bosch van KSG geeft (middels een presentatie, zie bijlage) toelichting op accountantscontrole (zie bijlage)

Oordeel KSG:
• geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Brunssum op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
• zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2022.

KSG heeft vastgesteld dat de jaarrekening over 2022 aan de verslaggevings-voorschriften van het BBV voldoet. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en schattingsposten beoordeeld;
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld;
- de geschiktheid van het gebruikte normenkader voor rechtmatigheid beoordeeld.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en het normenkader voor rechtmatigheid bij het opstellen van de jaarrekening 2022 en de totstandkoming van transacties zijn aanvaardbaar. KSG heeft geconstateerd dat de verplichte paragrafen en toelichtingen in de jaarrekening in overeenstemming zijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

WNT
KSG heft geconcludeerd dat de bezoldigingen in de WNT - bijlage over 2O22 conform de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) zijn verantwoord. De jaarstukken voldoen aan de gestelde publicatie-eisen van de WNT'

SiSa
KSG heeft de SiSa -bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole over het jaar 2022 uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierbij hebben ze de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa -bijlage bij de jaarrekening 2022 van gemeente Brunssum vastgesteld.

Afwijkingen:
De niet-gecorrigeerde en niet-materiële afwijkingen bestaan uit fouten in de aanbestedingen, fout in SiSa-regeling vluchtelingenopvang Oekraïne en schattingsonzekerheden.

Rechtmatigheíd aanbestedingen
In het kader van de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen hebben KSG slechts bij 2 leveranciers afwijkingen vastgesteld. Bij deze 2 leveranciers is sprake van een overschrijding van Europese aanbestedingsgrens van in totaal €99.019, De grootste post bestaat uit externe inhuur ten behoeve van het project Oostflank (€72.488,-). Gemeente Brunssum heeft niet tijdig de (verlenging) van de externe inhuur via een onafhankelijk platform weggezet, een marktconsultatie gedaan of een externe aanbestedingsdeskundige geraadpleegd waarop vrijstellingsgronden van toepassing kunnen zijn.
Ten overvloede adviseren we gemeente Brunssum de procedures omtrent de naleving van lokale en Europese aanbestedingsrichtlijnen aan te scherpen. Het borgen van voldoende kennis en registratie hiervan is een vereiste. In onze managementletter hebben we uitgebreid hierover gerapporteerd.

Grondexploitaties
Op basis van onze werkzaamheden en verkregen controle-informatie hebben zij vastgesteld dat de waardering van de grondexploitaties voldoende onderbouwd is en de gehanteerde uitgangspunten voor de schattingen aannemelijk en consistent toegepast zijn. De tussentijdse winstnemingen en verliesvoorziening op de betreffende grondexploitaties zijn conform BBV bepaald. Grondprijzen voor (sociale) woningbouw en industrieterrein zijn voor 2O22 door gerenommeerde partijen op basis van huidige marktinzichten van vergelijkbare objecten extern gevalideerd.
Door de aanvullende dotatie op de verliesvoorziening Masterplan Centrum van €3,5 mio. hebben ze een second opinion op de volledigheid en juistheid van de actuele ramingen van grondexploitatie Victoriapark laten uitvoeren. Zij kunnen zich vinden in de ramingen met uitzondering van de ontstane ruimte van schadeloosstellingen en nog te ontvangen subsidies. Deze zijn op controledatum onvoldoende onderbouwd. Dit leidt tot een schattingsonzekerheid van € 79.000,-.

Voorziening verlofsparen
Uit onze controle hebben ze geconstateerd dat de voorziening voor verlofsparen (€ 117.617,-) niet volledig is opgenomen. Gemeente Brunssum heeft ingeschat dat het openstaande verlof aan bovenwettelijke uren van ambtelijke medewerkers in de nabije toekomst opgenomen zal worden. De onderbouwing hiervoor is het gelijkmatige patroon van verlofopname uit voorgaande jaren.
Zij hebben echter vastgesteld dat het patroon van verlofopname in de periode voorafgaand aan het jaar 202l onvoldoende gelijkmatig is. Dit betekent een verschil in schatting en ontstaat hiermee een onzekerheid van € 212.330,-.

Voorziening Brede Maatschappelijke voorzieningen
De bestaande onderhoudsplanning is tot en met 2022 actueel en hiermee rechtmatig volgens het BBV. Na 2022 dient actualisatie volgens richtperiode van 5 jaar (vanaf 2Q17) conform BBV plaats te vinden. Ze adviseren gemeente Brunssum om de onderhoudsplanning voor 2023 te actualiseren.

Rechtmatigheid energietoeslagen
Uit collegiaal overleg met de controlerend accountant van GR ISD-BOL en toelichting uit de gewaarmerkte jaarrekening van 2022 is aan hun gerapporteerd dat bij 63 van de 479 uitkeringsgerechtigden de rechtmatigheid van de energietoeslagen niet vastgesteld is of niet vastgesteld kon worden. Oorzaken: ontbreken (cliënt)gegevens en inkomen boven de norm. Als gevolg hiervan ontstaat een onzekerheid op gebied van rechtmatigheid van € 403.575,-
GR ISD-BOL heeft (herstel)maatregelen aangekondigd. Ze adviseren gemeente Brunssum te bewaken dat GR ISD-BOL tijdig de (herstel)maatregelen doorvoert.
Wet inburgering (Misbruik & Oneigenlijk-beleid)

Op l januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten. Met het nieuwe inburgeringsstelsel wordt beoogd dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de taal leren, richting werk worden geactiveerd en volwaardig aan de Nederlandse samenleving gaan deelnemen.
Gemeenten hebben de regie over de uitvoering van de inburgering ("regierol"), waaronder de verantwoordelijkheid om inburgeringsplichtige asielstatushouders, gezinsmigranten en overige migranten te begeleiden, met hen de keuze te maken voor een van de drie leerroutes (Onderwijsroute, de B1-route of de Zelfredzaamheidsroute) en toe te zien op de voortgang van het inburgeringstraject. Gemeenten hebben de wettelijke plicht om ervoor zorg te dragen dat er aan de inburgeringsplichtige asielstatushouder tijdig een inburgeringsaanbod wordt gedaan.
Van gemeenten wordt verwacht dat zij in aanvulling op het bestaande M&O-beleid bij een gemeente specifiek aandacht aan de Wet Inburgering 2021 besteden. Een gemeente die reeds beschikt over een goede opzet en een goed werkend M&O-beleid, kan dit M&O-beleid doortrekken naar de Wet Inburgering 2021. Daarin zal dan wel extra aandacht nodig zijn voor specifieke risicofactoren en-afwegingen inzake de Wet Inburgering 2021.
Advies:
In het kader van de SiSa -controle hebben zij geconstateerd dat de bestedingen (lees: uitgaven aan statushouders bij SiSa-regeling G1O) over 2022 nihil waren. Over 2022 ís wel een subsidie van € 174.698 ontvangen. Bij gemeente Brunssum is de Participatiewet aan GR ISD-BOL uitbesteed. Vanuit de ambtelijke organisatie hebben ze begrepen dat GR ISD-BOL een M&O beleid heeft.
Gezien echter de bevindingen bij de rechtmatigheid van de energietoeslagen verdient het aanbeveling navraag bij GR ISD-BOL te doen of er sprake van een goed werkend M&O-beleid op gebied van de Wet Inburgering 2021 is. GR ISD-BOL bepaalt zelfstandig in samenspraak met de regiogemeenten de tijdigheid van de invoering van het betreffende M&O-beleid.

SiSa -regeling (Oekraine)
De SiSa-systematiek van de vluchtelingenopvang Oekraïners is redelijk complex gebleken. Naast reguliere vergoedingen heeft Gemeente Brunssum eveneens transitiekosten gedeclareerd. Vooraf was onvoldoende helder tot welk bedrag de transitiekosten vergoed zouden worden. De maximale grens van de transitiekosten was niet duidelijk in de beschikking van het Ministerie van J&V opgenomen. Door herhaaldelijk contact met het betreffende Ministerie over de rechtmatigheid hebben ze de SiSa -controle kunnen afronden. Dit leidt tot een terug te vorderen bedrag van € 225.000 (per saldo). Door de complexiteit van de SiSa-regeling is de correctie niet meer tijdig in de jaarrekening van 2022 doorgevoerd.

Begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen
In het kader van begrotingsrechtmatigheid hebben zij alle lastenoverschrijdingen (op beleidsveldniveau) groter dan € 50.000 beoordeeld. Lastenoverschrijdingen zijn onrechtmatig volgens de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV (oktober 2018) en tellen niet mee in hun rechtmatigheidsoordeel als controlerend accountant wanneer:
a) de lastenoverschrijdingen binnen het bestaand beleid van de Raad passen;
b) direct gerelateerde opbrengsten tegenover de lastenoverschrijdingen staan;
c) de lastenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen plaats hebben gevonden.

Wij hebben de volgende afwijkingen groter dan de rapporteringstolerantie op het gebied van begrotingsrechtmatigheid vastgesteld. Deze zijn onrechtmatig, maar hebben geen impact op het rechtmatigheidsoordeel:

1. Hogere dotatie voorziening wachtgelden 2023 t/m 2025 wethouders ad € 280.051 in Programma 1 Bestuur en Ondersteuning
   Volgens mediabericht zijn de nieuwe wethouders op 30 juni 2022 geïnstalleerd. Vanaf september 2022 is gewerkt aan het opstellen van de 2e berap 2022(lees: begrotingsrapportage).
   Juli en augustus 2022zijn door vakantie /zomerreces opgeslokt. Externe berekening van toename van wachtgelden van APG was derhalve niet eerder te verkrijgen dan op balansdatum (mede gezien andere incidentele zaken, zoals vluchtelingenopvang Oekraïne e.d.). Onrechtmatig, maar niet betrokken in rechtmatigheidsoordeel.
2. Hogere onderhoudskosten ad €107.000 dan geraamd bij het Rombouts college in Programma 5 Onderwijs en Educatie
   De verwachte hogere onderhoudskosten waren niet tussentijds bij gemeente bekend. Na overname van het pand van Stichting LVO waren extra uitgaven in het kader van het schoolgebouw noodzakelijk. Dit is incidenteel.

3. Hogere overhead van € 121.000

Als gevolg van nieuwe verslaggevingsrichtlijnen (BBV) heeft gemeente Brunssum een voorziening verlofsparen van €1 17.000 verantwoord. Deze past binnen het beleid, maar kon door latere publicatie van de richtlijnen in december 2022 niet meer via begrotingswijziging tijdig in de begroting aangepast worden.

4. Hogere investeringskredieten op de maatschappelijke voorziening Treebeek van € 272.000
Uit nadere toelichting op diverse plaatsen in de jaarstukken 2022 heeft gemeente Brunssum toegelicht dat de begrotingsoverschrijding op de volgende wijze veroorzaakt is:

a. Er is vertraging bij de bouw van de maatschappelijke voorziening ontstaan door de aanbesteding en hogere kosten als gevolg van indexeringen van autonome prijsstijgingen.
b. Algemene vertraging Masterplan Treebeek van kosten naar 2023.
c. Noodzakelijke meer-/minderwerken om te voldoen aan wettelijke voorwaarden t.a.v., geluid en het bouwrijp maken. Hiermee is het pand van de maatschappelijke voorziening Treebeek later pas in 2022 in gebruik genomen. Tevens heeft de gemeente Brunssum verantwoord dat de herinrichting van het Treebeekplein en de realisatie van de multifunctionele voorziening nagenoeg in 2022 afgerond is, maar niet voor 100%.

Cijfers & meerjarenbegroting
- Eigen vermogen: EUR 54,8 miljoen
- Ratio weerstandsvermogen: 4,55 (uitstekend)
- Structurele exploitatieruimte: -0,5% (neutraal)
- Netto schuldquote: 2,8% (minst risicovol: < 90%)
- Sluitende meerjarenbegroting
- Advies: bewaak het structurele begrotingsevenwicht (richting 2027)

Vanuit de rekeningcommissie worden de volgende aanbevelingen en/of adviezen vastgesteld en te agenderen voor de auditcommissie van 12 september 2023:

Foutenmarges
- Advies om grens fouten en onzekerheden van 1% naar 2% van de lasten te verhogen

Aanbestedingen
- Borging kennis en informatie over aanbestedingsvorm en registratie dient verbeterd te worden
- Aanscherping aanbestedingsprocedures: inrichten contractenbank

Rechtmatigheíd aanbestedingen
- Ten overvloede adviseren we gemeente Brunssum de procedures omtrent de naleving van lokale en Europese aanbestedingsrichtlijnen aan te scherpen. Het borgen van voldoende kennis en registratie hiervan is een vereiste.

Voorziening Brede Maatschappelijke voorzieningen
- Ze adviseren gemeente Brunssum om de onderhoudsplanning voor 2023 te actualiseren.

Rechtmatigheid energietoeslagen
- Ze adviseren gemeente Brunssum te bewaken dat GR ISD-BOL tijdig de (herstel)maatregelen doorvoert.

Wet inburgering (Misbruik & Oneigenlijk-beleid)
- Gezien echter de bevindingen bij de rechtmatigheid van de energietoeslagen verdient het aanbeveling navraag bij GR ISD-BOL te doen of er sprake van een goed werkend M&O-beleid op gebied van de Wet Inburgering 2021 is. GR ISD-BOL bepaalt zelfstandig in samenspraak met de regiogemeenten de tijdigheid van de invoering van het betreffende M&O-beleid.

Cijfers & meerjarenbegroting
- Bewaak het structurele begrotingsevenwicht (richting 2027)

De volgende zaken zullen nog uitgezocht en/of beantwoord worden:

PvdA
- verzoekt om overzicht kosten onderhoud Rombouts 2018 tot heden. Weth. Van Dijk vraagt dit bij zijn collega na.

Vragen Lijst Borger:
- XT 63 scholen hebben extra budget gekregen om kwetsbare gezinnen te helpen, in het antwoord staat dat er eind mei in een format door scholen aangegeven kon worden waaraan dit budget besteed is.
- Wat is hieruit gekomen?
- XT 65 de evaluatie wijkgericht werken zou in juni gereed zijn, is hier al nieuws over?
- XT672 Hoe is de huidige situatie bij team jeugd?
- XT61-6 de evaluatie van de straathoekwerker is geweest mogen wij die inzien?

PAK
- Controleren aanbiedingsbrief. Daar staat Het resultaat **na** bestemming". Dit moet **voor** bestemming zijn. Zal met de accountant kortgesloten worden.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:

Besluit:
1. De Jaarstukken 2022 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat voor bestemming ter hoogte van € 1.374.000 te bestemmen voor Parkstad route (Leisure Lane) (€ -389.000) en Energiearmoede (€ -979.000). Het positieve rekeningresultaat na bestemming ter hoogte van € 6.000 (afgerond) toe te voegen aan de Algemene Reserve – vrij besteedbaar

De commissie adviseert, met uitzondering van de fracties LBL en BBB Lijst Palmen, het voorstel als Akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 11 juli 2023.

Agendapunt 3: Harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW; Gemeenteblad 2023/59
Wethouder Van Dijk geeft een introductie en beantwoord gestelde vragen

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:

• De raad stemt in met vaststellen van het beleid met betrekking tot het harmoniseren van belastingen, concreet te kiezen voor:
o Maatwerkvariant afvalstoffenheffing extra container;
o Rioolheffing woz-objecten buurgemeente buiten BsgW om te berekenen
o Maatwerkvariant rioolheffing;
o Maatwerkvariant kwijtschelding diftar;
o Maatwerkvariant externe vorderingen.
• De keuze voor voorkeursvariant c.q. maatwerkvariant per soort heffing n.a.v. het raadsbesluit aan BsGW kenbaar te maken.
• De uitwerking van deze keuzes mee te nemen in de begroting 2024 m.b.t. de meerkosten voor het maatwerk (financieel) en in de belastingverordeningen (juridisch) voor het jaar 2024.
• De BsGW over de besluitvorming informeren met bijgevoegde antwoordbrief (documentnr. 202315865)

De commissie adviseert, met uitzondering van de fracties LBL en BBB Lijst Palmen, het voorstel als Akkoord stuk te behandelen in de raadsvergadering van 11 juli 2023.

Agendapunt 4: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 22:30 uur.

Bijlage presentatie KSG